

Sosyoloji Yüksek Lisans Program Yeterlilikleri

Temel Alan Yeterlilikleri (Sosyal ve Davranış Bilimleri)		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYC, 7. Düzey, Yüksek Lisans Eğitimi)				
Bilgi	Kuramsal, Ölçüsel	1-Alanla ilgili temel kavramsal bilgilere, kuramsal ve uygulama açısından aralarındaki ilişkili kavrayacak şekilde sahiptir.	AT	AT	AT								1-Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak, aynı veya farklı bir alanda bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirme ve derinleştirme. 2-Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrayabilme.	Kuramsal, Ölçüsel	Bilgi	
		2-Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrar.			AT	AT						AT				
		3- Sosyal ve Davranış Bilimlerinde temel kavramları kavrar, kavramlar arası ilişkilere hakimdir.	A	A	A	A										
		4- İnsanlar ve toplumlararası ilişkilerin işleyiş kurallarına dair temel bilgilere sahiptir.	A	A	A						A	A				
		5- Toplumların yaşadığı dönüşümlerin nedenleri ve sonuçları hakkında temel bilgilere sahiptir.	A			A					A	A				
		6- Sosyal ve Davranış Bilimlerinin gerektirdiği araştırmaları yapma, araştırmalarını nasıl planlanacağı bilgisine ve bunu uygulayabilme becerisine sahiptir.	A			A			A							A
		7- Sosyal ve Davranış Bilimlerinin gerektirdiği ileri düzeyde veri işleyerek bilgi elde edilebilmek için gerekli bilgilere kuramsal ve uygulama düzeyinde sahiptir.	A	A	A	A				A						
Beceri	Bireysel, Uygulamalı	1-Alanla ilgili kuramsal bilgileri analiz etme ve uygulamadaki yansımalarını değerlendirme becerisine sahiptir.	AT	AT	AT	AT						AT	1-Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilme. 2-Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlayabilme ve yeni bilgiler oluşturabilme. 3-Alanı ile ilgili karşılaşılan sorunları araştırma yöntemlerini kullanarak çözümlenebilme.	Bireysel Uygulamalı	Beceri	
		2-Sosyal ve davranış bilimleri alanına ilişkin kuramlara hakim ve bunlardan yola çıkarak çalışma hayatında rapor haline getirebilme ve akademik kurallara uygun eserler hazırlama becerisine sahiptir.						AT	AT			AT				
		3-Karar alma, karar uygulama ve davranış haline getirmede alana ilişkin sahip olunan bilgileri kullanabilmek becerisine sahiptir.	A	A				AT	AT			AT				
		4-Alana ilişkin elde edilen bilgileri, ilgili kişilere teorik ve pratik esasları ile aktarabilme yeteneğine sahiptir.	A	A												
		5-Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar ve yeni bilgiler oluşturur.			A	A	A									
		6-Alanındaki ulusal ve/veya uluslararası toplantılarda sözlü ve yazılı özün sunumları yapar.			A		A	A	A							A
		7-Alanı ile ilgili karşılaşılan sorunsalları tespit eder ve araştırma yöntemlerini kullanarak çözüm önerileri geliştirir veya çözümler sunar.				A										A
Yetenek	Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yeteneği	1-Alanla ilgili bir meseleyi gerek ekip olarak gerekse de kendi başına bağımsız bir şekilde çözer.		AT		AT							1-Alanı ile ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme. 2-Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülen karmaşık sorunların çözümü için yeni ve stratejik yaklaşımlar geliştirebilme ve sorumluluk alarak çözüm üretebilme. 3-Sorumluluğu altında çalışanları bir proje çerçevesinde gelişmelerine yönelik etkinlikleri planlayabilme ve yönetebilme. 4-Alanı ile ilgili sorunların çözümlenmesini gerektiren ortamlarda liderlik yapabile.	Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yeteneği	Yetenek	
		2-Alanla ilgili uygulamada görülebilecek herhangi bir aksaklığı veya sorunu çözmek için bireysel ve ekip olarak sorumluluk yüklenir ve gerektiğinde inisiyatif alır.				AT		AT	AT	AT						
		3-Alanla ilgili her türlü proje veya hedefi planlar ve yönetir.				AT										
		4-Takım çalışması sürecinde, gerekli gördüğünde anda almaya gereken liderlik sorumluluğunun bilincinde olduğuna güvenir.				AT										
		5-Çalışma alanı ile ilgili vizyon, amaç ve hedef belirler.			A											
		6-Alanı ile ilgili en az bir bilimsel makaleyi bireysel çalışma ya da ekip çalışması ile hazırlayıp yayınlamak alanındaki bilginin sınırlarını genişletir.							A							
		7-Alanı ile ilgili elde edilen bilgileri neden-sonuç ve eleştiri süzgecinden geçirerek değerlendirir.						AT	AT			AT				
Yetenek	Öğrenme Yeteneği	1-Alanla ilgili bilgi ve uygulamaları eksiksiz olarak öğrenir.		A									1-Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme ve öğrenmesini yönlendirebilme.	Öğrenme Yeteneği	Yetenek	
		2-Alanla ilgili bilgi ve uygulamaları eksiksiz olarak öğrenir.		A												
		3-Alanla ilgili bilgi ve isteği sürekli canlı tutabilecek seviyededir.										A				
		4-Alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri katkıcı, sorgulayıcı ve üretici bir yaklaşımla değerlendirir, öğrenme gereksinimlerini belirler ve karşılar.	A	A	A											
		5-Alanı ile ilgili ulusal ve uluslararası yayınları takip eder.				A	A	A								
		6-Öğrenimini aynı alanda bir ileri eğitim düzeyine veya aynı düzeydeki bir mesleğe katkı üretecek biçimde yönlendirir.			A	A										
		7-Yaşamı boyunca öğrenme ve sorularına bilincine sahiptir.			A	A										A
Yetenek	İletişim ve Sosyal Yetenek	1-Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri, yazılı ve sözlü olarak aktarır.						AT					1-Alanındaki güncel gelişmeleri ve kendi çalışmalarını, nicel ve nitel veriler ile destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara, yazılı, sözlü ve görsel olarak sistemli biçimde aktarabilme. 2-Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceleyebilme, geliştirebilme ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçebilme. 3-Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B2 Genel Düzeyi'nde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurabilme. 4-Alanını gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilginin ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanabilme	İletişim ve Sosyal Yetenek	Yetenek	
		2-Alanla ilgili çözüm önerilerini bilimsel verilerle desteklemek suretiyle yetkin olanlarla paylaşır.						AT								
		3-Akademik çalışma ortamında bilgi paylaşma, ortak çalışma ve eleştirel yaklaşımları değerlendirilme ve çalışmasına dahil edilebilme yetkinliğine sahiptir.				AT	T									
		4-Alanla ilgili bilgi ve uygulamaları, sosyal sorumluluk yaklaşımı çerçevesinde proje ve etkinliklere dönüştürür.					AT	T								
		5-İş yaşamına dahil olduğunda kuramsal altyapı ve kavramsal zenginliğinin yarattığı farkındığı bireysel kariyerine yansıtır.				A						A				A
		6-Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceler, geliştirir ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçer.			A											
		7-Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B2 Genel Düzeyinde kullanarak alanındaki bilgilerle izler ve meslektaşları ile iletişim kurar.						A								
Yetenek	Alana Özgü Yetenekler	1-Alanla ilgili bilgi ve birikimlerin oluşturulması (toplama, yorumlama ve sonuçların duyurulması) sürecinde toplumsal, kültürel, bilimsel ve etik değerlere uygun hareket eder.										AT	1-Alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerleri gözetecek denetleyebilme ve bu değerleri öğretebilme. 2-Alanı ile ilgili konularda strateji, politika ve uygulama planları geliştirebilme ve elde edilen sonuçları, kalite süreçleri çerçevesinde değerlendirebilme. 3-Alanında özümseydikleri bilgiyi, problem çözme ve/veya uygulama becerilerini, disiplinlerarası çalışmalarda kullanabilme.	Alana Özgü Yetenek	Yetenek	
		2-Geleceğe yönelik tahminlerde bulunur.				AT										
		3-Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahiptir.				AT										
		4-Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahiptir.				AT										
		5-Değişime ve yeniliğe karşı açık tutuma sahiptir.									A	A				
		6-Sosyal ve davranışsal olgulara dair görüşlerini alanın sağladığı yöntem ve bilgi kimesini kullanarak geliştirir ve olayları yorumlamada yetkinliğine sahiptir.							A							
		7-Alanında özümseydikleri bilgiyi, problem çözme ve/veya uygulama becerilerini, ulusal ve uluslararası düzeyde ve disiplinler arası çalışmalarda kullanır.						A	A	A						

AÇIKLAMA:

A: Temel alan yeterliliği ile ilişkilidir.

T: TYYC ile ilişkilidir.

A T: Hem temel alan hem de TYYC ile ilişkilidir.

Temel Program Kazanımları

- Lisansüstü eğitim aldığı sosyoloji alanına ilişkin temel kavram ve terimlerini, alanın tarihsel gelişimini ve güncel değişimini tanımlayabilmelidir.
- Sosyoloji alanındaki önceki ve güncel yaklaşımları ve bakış açılarını bilebilir, bu alanı gelişimine eleştirel bir şekilde katkı sağlayabilir.
- Sosyoloji uzmanlık alanındaki temel kuramsal yaklaşım ve bakış açılarının temel varsayımlarını bilebilir, bu kuramları karşılaştırabilir, benzerlik ve farklılıkları, katkılarını ve sınırlarını etkin bir şekilde ifade edebilir.
- Sosyoloji uzmanlık alanındaki gerçek dünyaya yapılan uygulamalar hakkında bilgi sahibi olabilir. Bu alanın sınırlarının farkında olabilir ve alanı ile ilgili yeni stratejik yaklaşımlar geliştirecek alana katkıda bulunabilir.
- Sosyoloji uzmanlık alanındaki gelişmeleri dünyada ve Türkiye'de takip edebilir, disiplinler arası araştırmalarına ilişkin bilgi sahibi olabilir. Sosyoloji bilgisini etkili bir şekilde Türkiye ve yabancı bir dil (Avrupa Dil Portföyü B2 Genel düzeyinde) becerisiyle ifade edebilir.
- Nitel ve nicel araştırma yöntemleri hakkında bilgi sahibi olabilir, bağımsız araştırma tasarımı yapabilmelidir, analiz yöntemini seçimi, veri toplama, veri yorumlama, istatistiksel raporlama ve tartışma becerilerine ve deneyimlerine erişebilir. Bilgisayar tabanlı nicel ve nitel veri analiz tekniklerini kullanabilir.
- Bilimsel makale, sözlü / poster sunumu gibi bilimsel etkinlikleri takip edip inceleyebilir ve bilimsel etkinliklere kendi başına veya bilimsel ekibin bir parçası olarak katılabilir.
- Yaş, cinsiyet, ırk, etnik grup, ulusal kimlik, din, dil, cinsel yönelim, engellilik ve sosyoekonomik durum bazında kendisi ile farklı gruplar arasındaki benzer ve farklı yönleri fark edebilir.
- Sosyal ilişkilerde, sosyal olay ve sorunlarda farkındalık ve duyarlılığa sahip olabilir, sosyoloji bilgisine dayalı açıklamalar ve çözümler sunabilir.
- Sosyolojinin etik ilke ve değerlerini ve sosyoloji alanındaki üstelik alanına özgü olanları bilir, bu ilkelere uygun çalışabilir. Etik ikilemleri fark edebilir ve kararlarını ilgili etik ilkelere temelinde alabilir.